

OTUZALTINCI DERS

Hâl -I-

349

MÜFRET HÂL

Bir cümlede yer alan; **fâil**, **mefûlün bih** gibi öğelerden birinin veya birden fazlasının durumunu açıklayan **mansup**, **müştak** (türemiş) kelimelere '**Hâl**' adı verilir. Hâl ögesi, cümlede yer alan fiile veya fiil soylu bir kelimenin manasında var olan eyleme yöneltlen 'Nasıl?' sorusuna bir cevap niteliği taşır. Hâl ögesi ile ilgili olarak şunlar söylenebilir

- Hâl genellikle nekre (belirsiz) dir
- Hâl genellikle; ism-i fâil, ism-i mefûl, sıfat-ı müşebbehe gibi müştak (türemiş) isimlerden elde edilir.
- Hâl ögesinin, '**durum**' yönünden nitelediği kelimeye '**Sâhibu'l-Hâl**' veya '**Zi'l-Hâl**' adı verilir. Hâl ögesi '**sâhibu'l-hâl / zi'l-hâl**' daima '**marife**' olmak zorundadır. '**Cinsiyet**' ve '**sayı**' bakımından hâl ile sâhibu'l-hâl arasında uyumu istenen bu hâl türü, hâlin '**müfret (cümle olmayan)**' formudur. Cümle ve şibih cümle formundaki hâl konusu ise bir sonraki derste ele alınacaktır.

Fâil Öğesini Niteleyen Hâl ile ilgili Cümle Örneği

Müfret Hâl	Fâil (Sâhibu'l-Hâl)	Fiil
مُتَّالِمًا	الْوَلَدُ	صَاحَ
Çocuk İzdirapla Haykırdı		

FÂİL ÖGESİNİ NİTELEYEN HÂL İLE İLGİLİ
ÖRNEK CÜMLELER

- 1- رَجَعَ الْعَدُوُّ إِلَى بِلَادِهِ مَهْزُومًا
Düşman, yurduna, hezimete uğramış olarak döndü
- 2- اسْتَرَدَّ الرَّجُلُ زَوْجَتَهُ مُحَاوَلًا إِقْنَاعَ أَبِيهَا
Adam, kayınpederini ikna etmeye çalışarak karısını geri istedi
- 3- خَرَجَتِ الطَّالِبَةُ مِنَ الْفَصْلِ دَامِعَةَ الْعَيْنَيْنِ
Kız öğrenci, gözü yaşlı bir vaziyette sınıftan çıktı
- 4- اسْتَقَالَ الْمُوظَّفُ مُنْكَسِرَ الْفُؤَادِ
Memur, gönüllü kırık bir şekilde istifa etti
- 5- عَادَتِ الْعَرُوسُ إِلَى بَيْتِ جَدِّهَا مَهِيضَةَ الْجَنَاحِ
Gelin, dedesinin evine kanadı kırık olarak döndü
- 6- رَجَعَ الْفَرِيقُ الْوَطَنِيُّ مِنَ الْخَارِجِ مُنْتَصِرًا
Milli Takım, yurt dışından galip olarak döndü
- 7- كَانَ الْمُعَلِّمُ يَتَحَدَّثُ مَعَ الطُّلَابِ مُبْتَسِمًا
Öğretmen, öğrencilerle güleryüzle konuşuyordu
- 8- لَا تَقُودُوا سَيَّارَاتِكُمْ مُسْرِعِينَ
Arabalarınızı süratli kullanmayınız!
- 9- يَقْضِي الْمَغْتَقَلُونَ أَيَّامَهُمْ فِي السَّجْنِ يَائِسِينَ
Mahkumlar, hapishanedeki günlerini ümitsiz bir şekilde geçiriyorlar
- 10- عِشْتُ جُلَّ حَيَاتِي جَاهِلًا
Bütün bir hayatımı cahil olarak yaşadım
- 11- يَسِيرُ الزَّمِيلَانِ عَلَى الرَّصِيفِ مُتَجَاوِرَيْنِ
İki arkadaş kaldırımında yanyana yürüyorlar
- 12- وَجَّهَ الْأَسَاقُذُ لِي بَعْضَ الْأَسْئَلَةِ مُسْتَخِفًّا
Profesör bana, küçümseyici bir eda ile birkaç sual sordu
- 13- تَجَوَّلْنَا فِي الْغَابَةِ حِينًا مَاشِينَ وَحِينًا آخَرَ رَاكِبِينَ
Ormanda, kah yürüyerek, kah koşarak dolaştık

- 14- عَادَ الطُّلَابُ الْأَجَانِبُ إِلَى بِلَادِهِمْ نَاجِحِينَ
Yabancı öğrenciler, memleketlerine, başarılı bir şekilde döndüler
- 15- تَهْطِلُ الْأَمْطَارُ فِي أَذْغَالِ خَطِّ الْإِسْتِوَاءِ بِعَزَارَةٍ
Tropikal ormanlarda yağmur bol yağar
- 16- هَمَسَ صَدِيقِي فِي أُذُنِي مُقْتَرِبًا مِنِّي
Arkadaşım bana yaklaşıp kulağıma (birşeyler) fısıldadı
- 17- يَحْتَجُّ الْمَوْاطِنُونَ عَلَى الْوَزِيرِ مُصَفِّقِينَ
Vatandaşlar, bakanı, alkışlayarak protesto ediyorlar
- 18- عَبَرَ الْمُسَابِقُونَ الْمَضِيقَ سَابِحِينَ
Yarışmacılar, boğazı yüzerek geçtiler
- 19- نَسَقَبِلُ ضُيُوفَنَا مُبْتَسِمِينَ وَ مُعَانِقِينَ
Konuklarımızı güleryüzle ve onlara sarılarak karşılarız
- 20- يُنَاقِشُ الْبَائِعُ الزُّبُونَ مُتَشَاتِمِينَ
Satıcı ve müşteri, birbirlerine ağır sözler söyleyerek tartışıyorlar
- 21- مَاتَتْ هَؤُلَاءِ النِّسَاءُ مُدَافِعَاتٍ عَنْ وَطَنِهِنَّ
Bu kadınlar, ülkelerini savunurlarken can verdiler
- 22- اسْتَيْقَظَتِ الْأُمُّ مُبَكَّرَةً لِتَرْضِعَ طِفْلَهَا
Anne, çocuğunu emzirmek için erkenden uyandı

**HÂL; FÂİL VEYA MEFÛLÜN BİHİN
DURUMUNU BİLDİREN TÜREMİŞ, NEKRE,
MANSUP BİR İSİMDİR**

Mefûl Ögesini Niteleyen Hâl ile ilgili Örnek Cümle

M ü f r e t H â l	Mefûlün bih (Sâhibu'l-Hâl)	F i i l + F â i l
حَارًا	الطَّعَامُ	أَكَلْتُ
Yemeği Sıcak İken Yedim		

MEFÛL ÖĞESİNİ NİTELEYEN HÂL İLE İLGİLİ
ÖRNEK CÜMLELER

- 1- يَا أَبْنَائِي! لَا تَشْرَبُوا الْمَاءَ بَارِدًا
Evlâdım! Suyu soğuk olarak içmeyin
- 2- لَا تَجْمَعُوا الثَّمَارَ وَالْخَضَارَ فِجَّةً
Meyveleri ve sebzeleri ham iken toplamayın
- 3- تَرَكَ الْأَبُ الظَّالِمُ أَطْفَالَهُ وَزَوْجَهُ فِي الْبَيْتِ جَائِعِينَ
İnsafsız baba, çocuklarını ve karısını evde aç bir vaziyette bıraktı
- 4- تَسَلَّمْتُ الْكِتَابَ قَدِيمًا لَا جَدِيدًا
Kitabı yeni olarak değil, eski olarak teslim aldım
- 5- شَاهَدْنَا الشَّمْسَ غَارِبَةً فِي الْأَفْقِ
Güneşi, ufukta batarken gözlemledik
- 6- أَرْسَلْتُ الْخِطَابَ مُوقَّعًا إِلَى رَئِيسِ الْوُزَرَاءِ
Mektubu, başbakana, imzalanmış olarak gönderdim
- 7- أَرْتَدِي قُمَصَانِي مِكْوِيَةً دَائِمًا
Gömlüklerimi daima ütülü olarak giyerim
- 8- كُلُوا الْفَوَاكِهَ مَنْظَفَةً وَمَغْسُولَةً
Meyveleri temizlenmiş ve yıkanmış olarak yiyeceksiniz
- 9- نَقَلْنَا السَّائِقَ مَجْرُوحًا إِلَى الْمُسْتَشْفَى
Şoförü, yaralı olarak hastaneye kaldırdık
- 10- تَخَرَّجَتِ الطَّالِبَتَانِ فِي الْمَدْرَسَةِ مُثَقَّفَتَيْنِ
İki kız öğrenci, okuldan, kültürlü bir şekilde mezun oldular
- 11- لَا بُدَّ لَنَا أَنْ نَلْبَسَ الْأَخْذِيَّةَ مَصْبُوغَةً
Ayakkabıları boyalı olarak giymemiz gerekir
- 12- صَادَفْنَا حَارِسَ الْبَنْكِ نَائِمًا عَلَى الْكُرْسِيِّ
Bankanın güvenlik görevlisine, sandalyede uyur iken rastladık
- 13- فَحَصَ الطَّبِيبُ كُلَّ مَرْضَاهُ قَائِمِينَ
Doktor, hastalarının tümünü ayakta muayene etti

- 14- سَمِعْتُ الْحَافِظَ تَالِيًا آيَاتِ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
Hafızı, Kur'an-ı Kerim okurken dinledim
- 15- سَيَذْفَعُ تُجَّارُ السَّلَاحِ ثَمَنَ ذَلِكَ غَالِيًا
Silah tüccarları, bunun bedelini pahalı ödeyecekler
- 16- لَا تُضَيِّعْ وَفَتَكَ عَبَثًا!
Zamanını boş yere harcama!
- 17- هَجَّرَتِ الْحُكُومَةُ بَعْضَ الْأَقَلِّيَّاتِ مُضْطَرِّينَ
Devlet, bazı azınlıkları zorla göç ettirdi
- 18- اسْتَنْطَقَتِ الشُّرْطَةُ الْإِرْهَابِيِّينَ مُكَبَّلَتَيْنِ
Emniyet, iki kadın teröristi, elleri kelepçeli olarak sorguladı
- 19- أَلْقَى الْمُحَاضِرُ كَلِمَتَهُ مُرْتَجِلَةً
Konuşmacı, irticali bir konuşma yaptı
- 20- اضْطُرَّ الرَّجُلُ الْمُهْمِلُ أَنْ يَلْبَسَ بِذَلِكَ مُبَلَّلَةً
İhmalkar adam, takım elbisesini yaş olarak giymeye mecbur kaldı
- 21- أَخْرَجَ الْأَسَازُذُ الطُّلَّابَ مِنَ الصَّفِّ غَيْرَ رَاضِينَ
Öğretmen, öğrencileri gönülsüz oldukları halde sınıftan çıkardı
- 22- يُفَضِّلُ مُقَظَّمُنَا أَنْ يَشْرَبَ الْمَشْرُوبَاتِ بَارِدَةً فِي الصَّيْفِ
Pekçoğumuz yazın meşrubatları soğuk olarak içmeyi tercih eder.

SÂHİBU'L-HÂL MARİFEDİR

ÖNEMLİ UYARI!

Hâl, genel olarak müştak isimlerden elde edilirse de, zaman zaman 'master' durumundaki sözcüklerin de hâl yapılabildiğini görmekteyiz. Bu durumdaki masterlar, daima, ism-i fâil, ism-i mefûl gibi isimlerle tevîl edilirler. Aşağıdaki örnekleri inceleyiniz.

**MASTAR OLMASINA RAĞMEN HÂL OLARAK KULLANILAN
KELİMELERLER İLGİLİ BİRKAÇ ÖRNEK**

- 1- قُمْتُ بِدَفْعِ الْحِسَابِ نِيَابَةً (نَائِبًا) عَنْكَ
Senin adına hesabı ödedim
- 2- حَرَسْنَا الْقَصْرَ مُنَاوَاةً (مُنَاوِبِينَ)
Köşkü nöbetleşe bekledik
- 3- حَلَّلْنَا هَذَيْنِ النَّصِّينِ مُقَارَنَةً (مُقَارِنًا)
Bu iki metni karşılaştırmalı olarak analiz ettik
- 4- هَزَّ الْمُحَامِي رَأْسَهُ نَفْيًا (نَافِيًا) لِلْمُسْتَنَدَاتِ
Avukat, belgeleri reddederek başını salladı

KALİPLAŞMIŞ BAZI HÂL ÖRNEKLERİ

- 1- جَاءَ الطُّلَابُ كَافَّةً
Öğrencilerin tümü geldi
- 2- اغْتَقَلَ الشَّرْطَةُ الْمُتَظَاهِرِينَ جَمِيعًا
Polis, göstericilerin hepsini tutukladı
- 3- تَزْدَادُ نِسْبَةُ الْأُمِّيَّةِ فِي الْأَرْيَافِ وَالضُّوَاحِي عَامَّةً
Cehalet oranı, genellikle kırsal kesimlerde ve varoşlarda artış gösterir
- 4- قَرَّرَ الْقَضَاءُ قَاطِبَةً عَلَى شَنْقِ الْمُتَّهَمِ
Yargıçların hepsi, sanığın idamına karar verdiler
- 5- لَا يَتَجَوَّلُ الْمَرْءُ وَحْدَهُ هُنَا فِي هَذِهِ السَّاعَاتِ
İnsan, bu saatlerde buralarda tek başına dolaşamaz
- 6- حَضَرَ الْمَدْعُوُونَ جَمِيعًا الْحَفْلَ
Bütün davetliler partiye geldi
- 7- يَغْفِرُ اللَّهُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا
Allah bütün günahları bağışlar
- 8- كَانَ الرَّاعِي يَعْيشُ مَعَ حَبِيبَتِهِ وَحْدَهُ
Çoban, sevgilisiyle yalnız yaşıyordu

التَّربِيَّةُ الرِّيَاضِيَّةُ

عِنْدَمَا كُنَّا أَوْلَادًا صِغَارًا ، كُنَّا لَا نَتْرُكُ وَقْتًا إِلَّا وَ نَلْعَبُ فِيهِ ، نَلْعَبُ أَفْرَادًا
أَوْ جَمَاعَاتٍ . وَ كُلُّ التَّلَامِيذِ فِي الْمَدَارِسِ يُحِبُّونَ الرِّيَاضَةَ . وَ مَاذَةُ التَّربِيَّةِ
الرِّيَاضِيَّةِ هِيَ مِنْ أَحْسَنِ الْمَوَادِّ الدِّرَاسِيَّةِ عِنْدَ التَّلَامِيذِ حَيْثُ يَتَرَكُونَ غُرْفَةَ
الدِّرَاسَةِ وَ يَخْرُجُونَ إِلَى الْهَوَاءِ يَجْرُونَ وَ يَلْعَبُونَ فِي سَعَادَةٍ وَ سُرُورٍ فَتَحْسُ
أَجْسَامُهُمْ وَ تُفَوِّسُهُمْ بِالصِّحَّةِ وَ الْقُوَّةِ وَ النَّشَاطِ . يَأْتِي مُعَلِّمُ الْأَلْعَابِ فِي
الْمَدْرَسَةِ وَ يَأْمُرُ التَّلَامِيذَ أَنْ يَقِفُوا فِي نِظَامٍ وَ قَدْ لَبِسُوا ثِيَابًا قَصِيرَةً بَيَضَاءً .
يُؤَدِّي التَّلَامِيذُ بَعْضَ التَّمْرِيبَاتِ الرِّيَاضِيَّةِ الَّتِي تُفِيدُ الْجِسْمَ وَ تَجْعَلُهُ قَوِيًّا ، وَ
بَعْدَ ذَلِكَ يُوجِّهُهُمُ الْأُسْتَاذُ إِلَى خَمْسِ فِرَقٍ أَوْ سِتٍّ عَلَى قَدْرِ اسْتِعْدَادِهِمْ وَ
رَغْبَاتِهِمْ . فِرِيقٌ يَلْعَبُ كُرَةَ الْقَدَمِ ، وَ فِرِيقٌ يَلْعَبُ كُرَةَ الْيَدِ وَ فِرِيقٌ ثَالِثٌ يَلْعَبُ
الْكُرَةَ الطَّائِرَةَ وَ هَكَذَا ... وَ الرِّيَاضَةُ لَهَا فَائِدَةٌ عَظِيمَةٌ ، وَ هِيَ لَا شَكَّ مِنْ
أَسْبَابِ الْمَجْدِ وَ النَّجَاحِ لِلْفَرْدِ وَ لِلْوَطَنِ . فَهِيَ تُعْطِي الْجِسْمَ قُوَّةً وَ صِحَّةً ، وَ
تُعَلِّمُ النَّفْسَ الْمَبَادِيَّ وَ الْأَخْلَاقَ الْعَالِيَةَ ، وَ تَزِيدُ مِنَ الْأَصْدِقَاءِ ، وَ تَنْشُرُ رُوحَ
التَّعَاوُنِ بَيْنَ الْأَفْرَادِ ، وَ تَرْفَعُ مِنْ شَأْنِ الْأُمَّةِ ، وَ تُسَاعِدُ عَلَى الْإِتِّصَالِ بَيْنَ
الشُّعُوبِ وَ تُوَجِّهُهَا نَحْوَ السَّلَامِ . وَ قَدْ نَالَتِ التَّربِيَّةُ الرِّيَاضِيَّةُ عِنَايَةً فِي كُلِّ
الدُّوَلِ وَ بَدَلَتِ الْحُكُومَاتُ جُهْدًا كَبِيرًا وَ أَمْوَالًا كَثِيرَةً لِتَحْقِيقِ هَذَا الْغَرَضِ ،
فَالشَّاتُ آلَافُ الْأُنْدِيَةِ فِي الْمَدُنِ وَ الْقُرَى يَشْتَرِكُ فِيهَا الشَّبَابُ مِنْ جَمِيعِ
طَبَقَاتِ الشَّعْبِ حَيْثُ يَخْتَارُونَ لِأَنْفُسِهِمْ مَا يُحِبُّونَهُ وَ يَقْدِرُونَ عَلَيْهِ مِنْ أَنْوَاعِ

الرِّيَاضَةِ فَيَفِيدُونَ أَنْفُسَهُمْ وَوَطَنَهُمْ . وَنَحْنُ نَسْمَعُ كَثِيرًا عَنِ الدَّوَرَاتِ الرِّيَاضِيَّةِ
الْأُولُمِيَّةِ بَيْنَ دَوْلِ الْعَالَمِ ، وَالدَّوَرَةِ الرِّيَاضِيَّةِ الْأُورُيَّةِ بَيْنَ دَوْلِ أَوْرُبَّا ، وَ
الدَّوَرَةِ الرِّيَاضِيَّةِ الْعَرَبِيَّةِ بَيْنَ الدَّوَلِ الْعَرَبِيَّةِ ، وَالدَّوَرَةِ الرِّيَاضِيَّةِ الْإِفْرِيْقِيَّةِ بَيْنَ
دَوْلِ إِفْرِيْقِيَا وَغَيْرِ ذَلِكَ مِنَ الدَّوَرَاتِ .

الرِّيَاضَةُ ضَرُورَةٌ يَحْتَاجُ إِلَيْهَا كُلُّ النَّاسِ : الصِّغَارُ وَ الْكِبَارُ ، الرِّجَالُ
وَ النِّسَاءُ ، إِذْ إِنَّ الْعَمَلَ الدَّائِمَ مِنْ غَيْرِ رَاحَةٍ أَوْ رِيَاضَةٍ لَهُ تَأْثِيرٌ غَيْرُ طَيِّبٍ
عَلَى الْإِنْسَانِ . كُلُّ وَاحِدٍ فِينَا يَحْتَاجُ بِلَا شَكٍّ إِلَى تَوْعٍ مِنَ النَّشَاطِ خَارِجِ
الْعَمَلِ . وَ إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَعِيشَ حَيَاةً سَعِيدَةً دُونَ أَنْ تَزُورَ الطَّيِّبَ وَ دُونَ
أَنْ تُحَسَّ أَنَّكَ شَيْخٌ عَجُوزٌ ، فَلَا بُدَّ أَنْ تَحْصُلَ عَلَى قَدَرٍ مِنَ الرَّاحَةِ وَ عَلَى
قَدَرٍ مِنَ النَّشَاطِ الْحُرِّ بَعْدَ أَنْ تَنْتَهِيَ مِنَ الْعَمَلِ الرَّسْمِيِّ .

لَا بُدَّ مِنَ الْقِيَامِ بِبَعْضِ التَّمْرِينَاتِ الرِّيَاضِيَّةِ ، أَوْ تَخْتَارُ لِنَفْسِكَ نَوْعًا
مِنْ أَنْوَاعِ الرِّيَاضَةِ الْمَعْرُوفَةِ مِثْلَ أَلْعَابِ الْكُرَةِ ، أَوْ السِّبَاحَةِ ، أَوْ الرِّحَالِ ،
أَوْ غَيْرِ ذَلِكَ . وَ عِنْدَ ذَلِكَ سَتُحَسِّنُ عَمَلَكَ ، وَ تَتِمَكَّنُ مِنْ تَحْقِيقِ الْمَثَلِ
الَّذِي يَقُولُ : الْعَقْلُ السَّلِيمُ فِي الْجِسْمِ السَّلِيمِ .

أَحَبُّ شَيْءٍ إِلَى الْإِنْسَانِ مَا مُنِعَ

OTUZYEDİNCİ DERS

Hâl -II-

357

HÂL C E Ş İ T L E R İ

Toplam dört çeşit hâl vardır :

1. Müfret Hâl
2. İsim Cümlesi Olarak Hâl
3. Fiil Cümlesi Olarak Hâl
4. Şibih Cümle Olarak Hâl

Bir önceki dersimizde, '*hâl*'in tanımı yapılmış ve *müfret hâl* konusu ele alınmıştı. Bu dersimizde ise diğer üç hâl çeşidi üzerinde durulacaktır.

İSİM CÜMLESİ OLARAK HÂL

İsim cümlesi formundaki hâl'de, ya bu hâl ögesini sahibi'l-hâl'e bağlayan ve '*el-Vâvu'l-Hâliyye*' adını verdiğimiz bir (و) harfi veya söz konusu cümleyi sahibi'l-hâl'e bağlayan bir zamir veyahutta her ikisi birlikte bulunur. Hâl olan kelimenin daha önce geçen zi'l-hali netilemesi durumunda hâl cümlesindeki zamir ile sahibi'l-hâl arasında nicelik ve cinsiyet yönlerinden uyum aranır. Bu arada, hâl durumundaki isim cümlesinin -gerek haberinin isim, fiil veya şibih cümle olması, gerekse mübteda ile haberin yer değiştirmesi bakımından- farklı şekillerde gelebileceği hususunu da dikkate almak gerekmektedir.

**CÜMLE HALİNDE GELEN BÜTÜN HÂLLER
MAHALLEN MANSUPTUR**

İsim Cümlesi Halinde Gelen Hâl ile ilgili Örnek Cümle		
H â l (İsim Cümlesi Halinde)		Fiil + Fâil
مُلْحَقٌ	وَ هُوَ	تَقَاعَدَ
Haber	+	Mübteda
Ateşe İken Emekli Oldu		

**İSİM CÜMLESİ HALİNDEKİ HÂLLERLE İLGİLİ
CÜMLE ÖRNEKLERİ**

- 1- غَادَرَ الضُّيُوفُ بَيْتَنَا وَ هُمْ مَسْرُورُونَ
Konuklar, evimizden sevinçli olarak ayrıldılar
- 2- كَانَ الْمُصَابُ يَسْتَلْقِي عَلَى الْأَرْضِ وَ هُوَ مُتَأَلِّمٌ
Yaralı, acı içerisinde yere uzanmış yatıyordu
- 3- أَصَغَيْنَا إِلَى الْأُسْتَاذِ وَ نَحْنُ مُنْدَهَشُونَ
Hocayı dehşete kapılmış bir vaziyette dinledik
- 4- مَنْ تَعَلَّمَ وَ هُوَ صَغِيرٌ تَقَدَّمَ وَ هُوَ كَبِيرٌ
Küçük yaşlarda öğrenen, ileriki yaşlarda gelişme gösterir
- 5- تَرَكَّتِ الطَّالِبَةُ الْفَصْلَ وَ هِيَ دَامِعَةُ الْعَيْنَيْنِ
Kız öğrenci, gözleri yaşlı olarak sınıfı terketti
- 6- قَطَعْتُ إِصْبَعِي وَ أَنَا أَقْطَعُ الْبَصَلَ
Soğan doğrarken parmağımı kestim
- 7- أَلْقَى الرَّئِيسُ خِطَابَهُ وَ هُوَ قَائِمٌ
Başkan, konuşmasını ayakta yaptı

- 8- اسْتَعْرِقَ وَالِدِي فِي النَّوْمِ وَكَانَ قَدْ يُشَاهِدُ التَّلْفَازَ
Babam televizyon seyredirken uykuya daldı
- 9- دَخَلَتِ الْمُعَلِّمَةُ الْفَصْلَ وَهِيَ غَضْبَى
Bayan öğretmen sınıfa öfkeli bir şekilde girdi
- 10- يَجِبُ إِلَّا نَأْكُلَ اللَّحْمَ وَهُوَ نَيْئٌ
Eti çiğ olarak yemememiz gerekir
- 11- سَافَرَ عَمِّي إِلَى لَنْدَنَ وَهُوَ صَغِيرٌ
Amcam Londra'ya küçük yaşlarda gitti
- 12- حَضَرْتُ زَيْنَبُ إِلَى الْجَامِعَةِ وَهِيَ تَقُودُ سَيَّارَتَهَا
Zeynep, arabasına binerek üniversiteye geldi
- 13- سَافَرَتْ عَائِشَةُ وَ أَبُوهَا مَرِيضٌ
Ayşe, babası hasta iken yola çıktı
- 14- وَصَلَتْ فَاطِمَةُ وَمَعَهَا ابْنَتُهَا الْكُبْرَى
Fatma, büyük kızı ile birlikte geldi
- 15- دَخَلَ الْأُسْتَاذُ الصَّفَّ وَبِيَدِهِ خَرِيطَةٌ
Öğretmen, elinde harita olduğu halde sınıfa girdi
- 16- سَافَرَ أَخِي إِلَى أَمْرِيكََا وَهُوَ ظَالِبٌ فِي كُلِّيَّةِ الطَّبِّ
Kardeşim, tıp fakültesinde öğrenci iken Amerika'ya gitti
- 17- تَزَوَّجَتْ فَاطِمَةُ وَهِيَ فِي الْعِشْرِينَ مِنْ عُمرِهَا
Fatma, yirmi yaşında iken evlendi
- 18- وَصَلَ صَيْفُ الشَّرَفِ إِلَى الْحَفْلَةِ وَمَعَهُ زَوْجَتُهُ
Şeref konuğu, partiye beraberinde eşi olduğu halde geldi
- 19- ذَهَبَ الْمُحَامِي إِلَى الْمَحْكَمَةِ وَمَعَهُ كُلُّ الْمُسْتَنْدَاتِ
Avukat, yanında tüm belgeler hazır olduğu halde mahkemeye gitti
- 20- سُرِقَتْ حَقِيبَتِي وَبِهَا بِطَاقَتِي الشَّخْصِيَّةُ
Çantam, içindeki kimliğimle birlikte çalındı
- 21- رَجَعْنَا إِلَى الْبَيْتِ وَنَحْنُ أَلْفَقْنَا كُلُّ نُفُودِنَا
Tüm paramızı harcamış olarak eve döndük

22- غَالِبًا مَا أَذْهَبُ إِلَى الْكُلْيَةِ وَ أَنَا أَرْكَبُ الدَّرَاجَةَ

Genellikle fakülteye, bisiklete binerek giderim

23- أَيُّهَا الْأَطْفَالُ : لَا تَكَلِّمُوا وَ أَنتُمْ تَأْكُلُونَ

Çocuklar ! Yemek yerken konuşmayın

FİİL CÜMLESİ OLARAK HÂL

Sahibu'l-Hâl'i 'durum' yönünden niteleyen 'Hâl' ögesinin, fiil cümlesi olması durumunda bilhassa şu üç noktaya dikkat etmek gerekir :

- Hâl cümlesi, olumlu yapıdaki bir geçmiş zaman (mazi) cümlesi ise, bu cümlelerin başına (وَ قَدْ) getirilir.
- Hâl cümlesi, olumsuz yapıdaki bir geçmiş zaman (mazi) cümlesi ise, bu cümlelerin başına (وَمَا - وَلَمْ) getirilir.
- Hâl cümlesi geniş zamanlı bir fiil cümlesi (muzâri) ise -ister olumlu ister olumsuz yapıda bulunsun- cümle başına 'el-Vâvu'l-Hâliyye' getirilmez.

Fiil Cümlesi (Mazi/Olumlu) Halinde Gelen Hâl ile ilgili Örnek Cümle

H â l (Fiil Cümlesi Halinde)	Fiil + Fâ il
وَ قَدْ حَصَلْتُ عَلَى شَهَادَتِي	رَجَعْتُ
Diplomamı Almış Olarak Döndüm	

FİİL CÜMLESİ (MAZİ / OLUMLU) DURUMUNDAKİ HÂLLERLE İLGİLİ CÜMLE ÖRNEKLERİ

1- عَادَ خَالِدٌ مِنَ الْيَابَانِ وَ قَدْ حَصَلَ عَلَى الدُّكْتُورَاهِ

Halit, doktarasını yapmış olarak Japonya'dan döndü

2- خَرَجَتْ أُمِّي مِنَ الْبَيْتِ وَ قَدْ أَتَمَّتْ وَظِيفَتَهَا

Annem, görevini tamamlamış olarak evden çıktı

- 3- اشْتَرَكْتُ فِي الْأَمْتِحَانِ وَ قَدْ اسْتَعْدَدْتُ لَهُ جَيِّدًا
Sınava, iyice hazırlanmış olarak girdim
- 4- رَجَعَ الرِّيَاضِيُّونَ الْأَثْرَاكَ وَ قَدْ ضَرَبُوا أَرْقَامًا قِيَاسِيَّةً
Türk sporcular, rekor kırmış olarak döndüler
- 5- انْتَهَتِ الْمُبَارَاةُ وَ قَدْ فَازَ فَرِيقُنَا بِثَلَاثَةِ أَهْدَافٍ
Karşılaşma, takımımızın üç golüyle sona erdi
- 6- نَامَ الْمَرِيضُ هَذِهِ اللَّيْلَةَ وَ قَدْ تَنَاوَلَ دَوَاءَهُ
Hasta, bu gece, ilacını alarak uyudu
- 7- خَرَجَ الْمُدِيرُ مِنْ مَكْتَبِهِ وَ قَدْ كَتَبَ اسْتِقَالَتَهُ
Müdür, ofisinden, istifasını yazarak çıktı
- 8- رَجَعَ الْمُرَاسِلُ وَ قَدْ قَابَلَ الرَّئِيسَ
Muhabir, başkanla görüşerek geri döndü
- 9- مَاتَ الْأَبُ وَ قَدْ قَامَ بِمُهِمَّاتِهِ نَحْوَ أَوْلَادِهِ
Baba, çocuklarına karşı olan görevlerini yapmış olarak vefat etti
- 10- أُلْقِيَ سَاكِنُ الْعِمَارَةِ وَ قَدْ اخْتَرَقَ نِصْفُ بَدَنِهِ
Apartman sakini, bedeninin yarısı yanmış olarak kurtarıldı
- 11- بَدَأْتُ كِتَابَةَ الْأَطْرُوحَةِ وَ قَدْ اسْتَرَحْتُ
Tez yazımına, dinlenmiş olarak başladım
- 12- قَضَى الْفَيْلَسُوفُ نَحْبَهُ وَ قَدْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْآخِرَةِ
Filozof, Allah'a ve Ahiret gününe iman etmiş olarak vefat etti
- 13- سَلَّمْتُ النُّقُودَ لِلْبَنْكِ وَ قَدْ عَدَدْتُهَا مَرَّتَيْنِ
Paraları, iki defa sayarak bankaya teslim ettim
- 14- تَزَوَّجَا وَ قَدْ أَتَمَّا كُلَّ حَاجَاتِهِمَا قَبْلَ الزَّوْجِ
Tüm ihtiyaçlarını, evlilik öncesinde tamamlamış olarak dünya evine girdiler
- 15- أَغْلَقَ الْعَامِلُ الْمَحَلَّ وَ قَدْ نَظَّفَ أَرْضِيَّتَهُ
İşçi, yerleri temizleyerek dükkanı kapattı
- 16- قَالَ زَمِيلِي أَحْمَدُ وَ قَدْ أَخْفَضَ صَوْتَهُ: يَا لَهُ مِنْ حَيٍّ مُزَعِجٍ
Arkadaşım Ahmet, ses tonunu düşürerek: Ne sıkıcı bir mahalle bu böyle! dedi

Fiil Cümlesi (Mazi/Olumsuz) Halinde Gelen Hâl ile ilgili Örnek Cümle	
HÂL (Fiil Cümlesi Halinde)	Fiil + Fâil
أَفْطَرْتُ خَطَأً وَ مَا غَرَبْتُ (وَلَمْ تَغْرُبِ) الشَّمْسُ	
Yanlışlıkla, Güneş Batmadığı Halde (Batmadan) İftar Ettim	

FiİL CÜMLESİ (MAZİ / OLUMSUZ) DURUMUNDAKİ HÂLLERLE İLGİLİ CÜMLE ÖRNEKLERİ

- 1- قَدْ اَتَتْهُ الْوَقْتُ وَلَمْ أَكْمِلْ كِتَابَةَ جَمِيعِ الْأَجْوِبَةِ
Yanıtların hepsini tamamlamadan süre bitti
- 2- قَدْ أَطْفَأَ الطَّاهِي النَّارَ وَ مَا اسْتَوَى الطَّعَامُ جَيِّدًا
Aşçı, yemek iyice pişmeden ateşi (ocağı) söndürdü
- 3- قَدْ مَاتَتْ وَالِدَتُهُ وَ لَمْ تَحُبْ شَقِيقَتَهُ بَعْدَ
Öz kızkardeşi henüz emeklemeden annesi vefat etmişti
- 4- انْصَرَفَ الْكَثَّافُونَ وَ لَمْ تُشْرِقِ الشَّمْسُ
İzciler, gün doğmadan yola koyuldular
- 5- عَادَ مُحَمَّدٌ إِلَى بَلَدِهِ وَ لَمْ يُكْمِلْ دِرَاسَتَهُ
Muhammet, eğitimini tamamlayamadan ülkesine geri döndü
- 6- رَجَعَ الْفَرِيقُ مِنَ الْخَارِجِ وَ لَمْ يَنْلِ أَيَّ كَأْسٍ
Takım, hiçbir kupa elde edemedi yurt dışından döndü
- 7- نَجَحَ فِي الْإِمْتِحَانِ وَ مَا تَلَقَّى دُرُوسًا خَاصَّةً
Özel dersler almadan imtihanda başarılı oldu
- 8- نَامَ الطِّفْلُ الْكَسُولُ وَ مَا خَلَعَ مَلَابِسَهُ الْيَوْمِيَّةَ
Tembel çocuk, günlük elbiselerini çıkarmadan yattı
- 9- قَبِلْتُ الزَّوْاجَ مَعَهُ وَ مَا فَكَّرْتُ فِيهِ جَيِّدًا
İyice düşünmeden Onunla evlenmeyi kabul etti
- 10- اشْتَرَيْتُ كِتَابًا جَدِيدًا وَ لَمْ يَنْتَهِ مِنْ قِرَاءَةِ الْآخِرِ
Diğerini okumayı bitirmeden yeni bir kitap satın aldı

Olumlu veya Olumsuz Muzâri Fiil Cümlesi Halinde Gelen Hâl ile ilgili Örnek Cümle	
H â l (Fiil Cümlesi Halinde)	Fiil + Fâil + Mefûl
تُحَلَّقُ فِي السَّمَاءِ	رَأَيْتُ الطَّائِرَةَ
Uçağı, Havada Manevra Yaparken Gördüm	

OLUMLU VEYA OLUMSUZ MUZARİ FİİL CÜMLESİ HALİNDE GELEN HÂLLERLE İLGİLİ ÖRNEK CÜMLELER

- 1- بَعَثَ اللَّهُ مُحَمَّدًا يَهْدِي النَّاسَ إِلَى نُورِ الْإِسْلَامِ
Hz. Allah, Hz. Muhammed'i insanları İslam'ın nuruna ulaştırmak üzere gönderdi
- 2- وَصَلَ الْمُعَلِّمُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ يَمْشِي عَلَى الْأَقْدَامِ
Öğretmen, okula, yürüyerek vardı
- 3- فَحَصَّتِ الطَّبِيبَةُ الطِّفْلَةَ تَبْكِي مِنَ الْأَلَمِ
Bayan doktor, kız çocuğunu, sancıdan ağlarken muayene etti
- 4- اجْتَمَعَ الْمُنْدُوبُونَ يُناقِشُونَ مُشْكِلةَ الطَّاقَةِ
Temsilciler, enerji problemini tartışmak üzere bir araya geldiler
- 5- سَيَقْدُمُ جَارُنَا يَطْلُبُ يَدَ ابْنَتِنَا هَذَا الْمَسَاءِ
Bu akşam, komşumuz, kızımızı istemek üzere gelecek
- 6- تَقْضِي الْبِنْتُ الصَّغِيرَةُ يَوْمَهَا تُسَاعِدُ أُمَّهَا
Küçük kız, gününü, annesine yardım ederek geçiriyor
- 7- سَافَرَ الطُّلَّابُ إِلَى بِلَادِهِمْ لَا يَعْرِفُونَ نَتِيجَةَ الْإِمْتِحَانِ
Öğrenciler, sınav sonuçlarını öğrenemeden memleketlerine gittiler
- 8- وَصَلْنَا إِلَى الْفَصْلِ نَحْمِلُ كُتُبَنَا تَحْتَ آبَاطِنَا
Kitaplarımızı koltuk altlarımızda taşıyarak sınıfa geldik
- 9- يَتَنَاوَلُ الضُّيُوفُ الطَّعَامَ يَسْتَمِعُونَ إِلَى الْمَوْسِيقَى
Konuklar, müzik eşliğinde (müzik dinleyerek) yemek yiyorlar
- 10- دَخَلَ عَلَيْنَا وَزِيرُ التَّرْبِيَةِ لَا تَشْعُرُ بِهِ
Eğitim bakanı, biz farkında olmadan yanımıza geldi

- 11- كَانَ السُّيَّاحُ يَتَجَوَّلُونَ يَلْتَفِتُونَ حَوْلَهُمْ
Turistler, etraflarına bakınarak geziniyorlardı
- 12- يَرْتَكِبُ الْإِنْسَانُ الْجَرِيمَةَ لَا يَنْفَكُرُ فِي عَاقِبَتِهَا
İnsanoğlu, suçu, neticesini düşünmeden işler
- 13- كَتَبَتْ الْأُمُّ لِابْنِهَا تَسْأَلُ عَنْ سَبَبِ غِيَابِهِ
Anne, oğluna, gelmeyişiinin nedenini soran bir mektup yazdı
- 14- عَادَ أَبُوْنَا يَحْمِلُ لَنَا عِدَّةَ هَدَايَا
Babam bize, birçok hediye ile (hediye getirerek) döndü
- 15- يَعِيشُ الْمُؤْمِنُ الْحَقِيقِيُّ يَحْمَدُ اللَّهَ دَائِمًا
Gerçek mümin, daima Allah'a şükrederek yaşar
- 16- وَاطَّابَ الْمُجْرِمُ عَلَى سَرْدِ كَلَامِهِ يَتَنَهَّدُ تَنَهُّدًا عَمِيقًا
Suçlu, derin bir iç çekerek konuşmasına devam etti

ŞİBİH CÜMLE OLARAK HÂL

Sahibu'l-Hâl'i '*durum*' yönünden niteleyen '*hâl*' ögesi, isim veya fiil cümlesi yapısında olabileceği gibi, harf-i cer ve mecrurundan müteşekkil bir şibih cümle veya bir zarf cümlecisi de olabilir. Tıpkı muzâri fiil durumundaki hâl cümlesinde olduğu gibi, şibih cümleyi de sahibi'l-hâl'e bağlayan herhangi bir bağlaç söz konusu değildir.

Hâl'in Şibih Cümle Olarak Geldiği Cümle Örneği

H â l (Şibih Cümle Halinde)	M e f û l ü n b i h	F i i l + F â i l
فِي دَهْشَةٍ	- الدُّوَامَةِ	شَاهِدْنَا
Hortumu Dehşet İçinde İzledik		

HÂL'İN ŞİBİH CÜMLE OLARAK GELDİĞİ
CÜMLE ÖRNEKLERİ

- 1- اشْتَرَكْتَ الطَّالِبَاتُ فِي الْإِمْتِحَانِ فِي أَمَلٍ
Kız öğrenciler sınava umutlu bir şekilde girdiler
- 2- يَتَحَدَّثُ مُحَمَّدٌ إِلَى مُعَلِّمِهِ فِي أَدَبٍ وَ اخْتِرَامٍ
Muhammet, öğretmenleriyle terbiyeli ve saygılı bir şekilde konuşuyor
- 3- رَأَيْتُ الْعَصَافِيرَ فَوْقَ الْأَشْجَارِ
Serçeleri, ağaçların üstündeyken gördüm
- 4- قُلْتُ لِأَخِي فِي هُدُوءٍ : هَذِهِ لُغْبَةٌ بِالْعَةِ الْخُطُورَةِ
Kardeşime sakın bir şekilde : 'Bu, son derece tehlikeli bir oyun' dedim
- 5- كُنَّا نَنْتَظِرُ زِيَارَةَ خَالَتِنَا لَنَا بِفَارِغٍ صَبْرٍ
Teyzemizin bizi ziyaretini sabırsızlıkla bekliyoruz
- 6- دَافَعَ الْجُنُودُ عَنِ الْوَطَنِ فِي شَجَاعَةٍ
Askerler, yurdu yüreklilikle savundular
- 7- تَوَقَّفَتْ عَائِشَةُ أَمَامَ الْحَادِثِ فِي حَيْرَةٍ
Ayşe, kaza karşısında şaşkın bir şekilde durakladı
- 8- اَلْتَفَتِ الْمُعَلِّمُ إِلَيَّ مُغْمِغِمًا فِي غَضَبٍ
Öğretmen, bana, öfkeli bir şekilde homurdanarak baktı
- 9- ضَمَّتِ الْأُمُّ وَلَدَهَا الْوَحِيدَ إِلَى صَدْرِهَا بِشَفَقَةٍ
Anne, biricik çocuğunu şefkatle bağrına bastı
- 10- دَخَلَتِ الطَّالِبَةُ فِي صَالَةِ الْمُعَلِّمِينَ فِي اسْتِخْيَاءٍ
Kız öğrenci, öğretmenler odasına, utangaç bir eda ile girdi
- 11- يَنْتَظِرُ الْمُتَّهَمُونَ قَرَارَ الْمَحْكَمَةِ فِي تَوَثُّرٍ
Sanıklar, mahkeme kararını gergin bir şekilde bekliyorlar
- 12- بَعَثَ الْأَثَمَارَ عَلَى أَشْجَارِهَا
Meyveleri, ağaç üzerindeyken sattım
- 13- يَثِبُ وَ يَقْفِزُ الْأَطْفَالُ فِي الْمَلْعَبِ بِسُرُورٍ
Çocuklar, oyun sahasında, sevinç içerisinde hoplayıp zıplıyorlar

- 14- تَسَاءَلَ الْوَالِدُ فِي حَيْرَةٍ شَدِيدَةٍ : مَنْ الْمُخْطِئُ إِذَا ؟
Baba, büyük bir şaşkınlıkla sordu : Öyleyse kim hatalı?
- 15- رَفَضَ الرَّئِيسُ الْاِقْتِرَاحَ فِي حِدَّةٍ وَ غَضَبٍ
Başkan, öneriyi, hiddet ve öfke içerisinde geri çevirdi
- 16- نَحْنُ نَعِيشُ فِي ضَيْقٍ لَا فِي ثَرَاءٍ وَلَا رَخَاءٍ.
Bizler, zenginlik ve bolluk içinde değil, darlık içerisinde yaşamaktayız
- 17- طَلَبَ الْمَرِيضُ دَوَاءَهُ فِي أَلَمٍ وَ اضْطِرَابٍ
Hasta, acı ve ızdırar içerisinde ilacını istedi
- 18- قَوْمُوا بِوَأَجِبَاتِكُمْ بِإِيمَانٍ وَ حَزْمٍ شَدِيدَيْنِ
Görevlerinizi, inanç ve kararlılıkla yerine getiriniz

**MARİFE İSİMLERDEN SONRA GELEN VE BU İSMİ
DURUM YÖNÜNDEN NİTELEYEN CÜMLELER HÂLDİR**

ريفلون (REVLON)

جَمَالٌ لَا يَنْسَى - يَخْطِفُ الْأَبْصَارَ

امْتَحِي الشَّفَاةَ النَّاعِمَةَ أَلْوَانًا بِهِيجَةً. يَغْمُرُ الشَّفَاةَ بِأَلْوَانٍ غَنِيَّةٍ لَا تُضَاهِي وَ
يُحَافِظُ عَلَى بَرِيقِهِ لِسَاعَاتٍ وَ سَاعَاتٍ. ريفلون ، بِأَلْوَانِهِ الْمُتَنَقِّةِ وَ تَرْكِيبَتِهِ
الْفَرِيدَةِ يَحْمِي الشَّفَاةَ مِنَ الْجَفَافِ بِإِفْرَازِ مَوَادٍّ مُرَطَّبَةٍ. أَقْلَامُ تَحْدِيدِ الشَّفَاةِ الَّتِي
لَا تَتَأَثَّرُ بِالْمَاءِ تُبْرِزُ جَمَالَ الشَّفَاةِ وَ تَمْنَعُ تَسَيَّبَ الْأَلْوَانِ خَارِجَهَا وَ تَمْنَعُ
تَشَقُّقَهَا.

مَنْ أَطَالَ أَمَلَهُ سَاءَ عَمَلُهُ
وَ مَنْ سَاءَ عَمَلُهُ خَابَ مَسْعَاهُ

OKUMA PARÇASI

الْبِنَاءُ وَ التَّعْمِيرُ

مَاذَا يَبْنِي هَؤُلَاءِ الْعُمَّالُ ؟ إِنَّهُمْ يَبْنُونَ عِمَارَةً شَاهِقَةً ، لَقَدْ وَصَلُوا إِلَى الدَّوْرِ الثَّامِنِ وَ لَمْ يَتَوَقَّفُوا عَنِ الْبِنَاءِ . وَ فِي الشَّارِعِ الْمُجَاوِرِ نُشَاهِدُ عَمَلًا يَبْنُونَ مُسْتَشْفًى . وَ إِذَا مَشِينَا فِي شَوَارِعِ هَذِهِ الْمَدِينَةِ الْكَبِيرَةِ رَأَيْنَا أَنَّ حَرَكَةَ الْبِنَاءِ لَا تَتَوَقَّفُ ، وَ لَنْ تَتَوَقَّفَ ، فَهَذَا يُبْنَى مَدْرَسَةٌ ، وَ هُنَاكَ يُقَامُ مَسْجِدٌ . فَالْبِنَاءُ حَرَكَةٌ مُسْتَمِرَّةٌ وَ هُوَ ذَلِيلٌ عَلَى التَّقَدُّمِ وَ الْحَضَارَةِ .

لَقَدْ عَرَفَ الْإِنْسَانُ مِنْ قَدِيمِ الزَّمَانِ كَيْفَ يَبْنِي بَيْتَهُ . بَنَى الْبَيْتَ الصَّغِيرَ الَّذِي يَحْمِيهِ مِنَ الْحَرِّ أَوْ الْبَرْدِ . وَ الْآنَ يَبْنِي الْعِمَارَاتِ الشَّاهِقَةَ الَّتِي تَصِلُ إِلَى السَّحَابِ . فَلِلْبِنَاءِ تَارِيخٌ طَوِيلٌ ابْتَدَأَهُ الْإِنْسَانُ مِنْ فَجْرِ التَّارِيخِ . ثُمَّ ابْتَدَأَ التَّطَوُّرُ فِي الْبِنَاءِ مِنْذُ الْقَرْنِ الثَّاسِعِ عَشَرَ الْمِيلَادِيِّ ، وَ كَانَ هَذَا بِفَضْلِ اسْتِعْمَالِ الْحَدِيدِ وَ الْإِسْمَنْتِ الْمُسَلَّحِ ، وَ عِنْدَمَا اسْتُعْمِلَتِ الْأَلَاتُ الْحَدِيدِيَّةُ أُقِيمَتِ الْمَبَانِي فِي أَقْصَرِ وَقْتٍ . إِنَّ بِنَاءَ الْمَنَازِلِ وَ الْمَصَانِعِ وَ الْمُؤَسَّسَاتِ وَ الْمَسَارِحِ وَ الْمَدَارِسِ وَ الْمَسَاجِدِ مِنْ أَهَمِّ الْإِنْشَاءَاتِ فِي الْعَصْرِ الْحَدِيثِ . يَحْتَاجُ كُلُّ بِنَاءٍ مِنْهَا إِلَى كَثِيرٍ مِنَ الْعُمَّالِ الْمَهَرَّةِ ، مِنْ نَجَّارِينَ وَ نَقَّاشِينَ وَ سَبَّاكِينَ وَ بَنَائِينَ . وَ قَدْ يَسْعُدُ بَعْضُ النَّاسِ بِمُشَاهَدَةِ حَرَكَةِ الْبِنَاءِ ، كَيْفَ يُرْمَى الْأَسَاسُ ؟ وَ كَيْفَ تُقَامُ الْجُدْرَانُ ؟ وَ كَيْفَ يُصَفُّ الْبَلَاطُ ؟ وَ كَيْفَ تُمَدُّ أَنْيَابُ الْمِيَاهِ وَ أَسْلَاكُ الْكَهْرَبَاءِ ؟

وَ إِذَا دَخَلْتَ بَيْتًا بَعْدَ أَنْ يَتِمَّ تَأْثِيثُهُ فَسَوْفَ تَرَى مَا يُسْعِدُكَ ... تَرَى الْأَرْضَ وَ قَدْ فُرِشَتْ بِالسَّجَادِ ، وَ الْجُدْرَانُ وَ قَدْ طُلِيتْ بِأَجْمَلِ الْأَلْوَانِ ، وَ التَّوَافِذُ وَ قَدْ غُطِيتْ بِالسَّتَائِرِ . وَ لَقَدْ اِهْتَمَّ الْمُسْلِمُونَ بِالْبِنَاءِ اِهْتِمَامًا كَبِيرًا ، فَكَانَتْ حَضَارَتُهُمْ حَضَارَةً بِنَاءٍ وَ تَعْمِيرٍ .